Joi, 6 oktombrie 2022

P9_TA(2022)0351

Recenta situație umanitară și în materie de drepturi ale omului din Tigray, Etiopia, în special în ceea ce privește copiii

Rezoluția Parlamentului European din 6 octombrie 2022 referitoare la recenta situație umanitară și în materie de drepturi ale omului din Tigray, Etiopia, în special în ceea ce privește copiii (2022/2858(RSP))

(2023/C 132/10)

Parlamentul European,

— având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Tigray și Etiopia, în special cele din 26 noiembrie 2020 ([1]) și din 7 octombrie 2021 ([2]),

— având în vedere Declarația universală a drepturilor omului,

— având în vedere Carta africană a drepturilor omului și ale popoarelor,

— având în vedere cea de a patra Convenție de la Geneva din 1949 referitoare la protecția persoanelor civile în timp de război și protocoalele adiționale la aceasta din 1977 și 2005,

— având în vedere Convenția ONU din 1951 privind statutul refugiaților și Protocolul din 1967 la aceasta,

— având în vedere raportul din 3 noiembrie 2021 întocmit în urma anchetei comune a Comisiei etiopiene pentru drepturile omului/Oficiului Înaltului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului privind presupusele încălcări ale dreptului internațional în domeniul drepturilor omului, ale dreptului umanitar și ale dreptului refugiaților comise de toate părțile la conflictul din regiunea Tigray din Republica Federală Democrată Etiopia, precum și raportul din 11 martie 2022 al Comisiei etiopiene pentru drepturile omului privind încălcările drepturilor omului și ale dreptului internațional umanitar în regiunile Afar și Amhara ale Etiopiei, comise în perioada septembrie-decembrie 2021,

— având în vedere rezoluția Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU din 17 decembrie 2021 privind înființarea unei comisii internaționale de experți în domeniul drepturilor omului, care să efectueze o anchetă aprofundată și imparțială cu privire la acuzațiile de încălcări și abuzuri comise începând cu 3 noiembrie 2020 de toate părțile implicate în conflictul din Etiopia,

— având în vedere raportul din 19 septembrie 2022 al Comisiei Internaționale de Experți în Domeniul Drepturilor Omului pentru Etiopia,

— având în vedere Convenția Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului (CDC),

— având în vedere Acordul de la Cotonou,

— având în vedere articolul 144 alineatul (5) și articolul 132 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât acest conflict, care durează de 23 de luni, a declanșat o criză provocată de om și suferințe umane generalizate, care puteau fi ușor evitate; întrucât situația umanitară din Etiopia rămâne dramatică din cauza conflictelor, a secetei și a strămutărilor masive în interiorul țării; întrucât, la 24 august 2022, avioanele de război federale etiopiene au bombardat o grădiniță din Mekelle, Tigray, ceea ce a provocat victime în rândul copiilor;

B. întrucât, după ce a declarat un armistițiu umanitar în martie 2022, guvernul federal etiopian a ridicat parțial asediul umanitar al regiunii Tigray, dar persistă o penurie de materiale esențiale, inclusiv alimente, medicamente și combustibil;

C. întrucât grupurile vulnerabile, în special femeile și copiii, suferă cel mai mult de pe urma conflictului ce are loc în Tigray și au nevoie urgentă de protecție; întrucât copiii din Tigray au fost puternic afectați de foamete, violență, lipsa asistenței medicale și a posibilităților de învățământ, dislocarea familiilor, transferuri forțate și traume constante;

([1]) JO C 425, 20.10.2021, p. 132.
([2]) JO C 132, 24.3.2022, p. 205.

D. întrucât, la 1 octombrie 2022, Uniunea Africană (UA) a invitat atât guvernul Etiopiei, cât și autoritățile din Tigray la negocieri de pace, care vor avea loc la 8 octombrie 2022 în Africa de Sud; întrucât aceste negocieri de pace urmează să fie facilitate de Reprezentantul Special al UA, Olusegun Obasanjo, cu sprijinul fostului președinte al Kenyei, Uhuru Kenyatta, și al fostului vicepreședinte al Africii de Sud, Phumzile Mlambo-Ngcuk; întrucât, la 5 octombrie 2022, guvernul Etiopiei a acceptat această invitație;

E. întrucât femeile și copiii sunt în permanență ținta bombardamentelor intenționate și neintenționate, a împușcărilor, a asasinatelor și a altor acte de violență comise în război și a violenței etnice comise de toate părțile la conflict;

F. întrucât violul și alte forme de violență sexuală împotriva femeilor și fetelor continuă să fie utilizate pe larg de către toți beligeranții, pe lângă amenințările cu moartea, utilizarea expresiilor injurioase ce vizează anumite etnii și captivitatea cu scopul sclaviei sexuale; întrucât femeile și copiii refugiați strămutați în interiorul țării sunt expuși unui risc crescut de răpire și de trafic în scopul exploatării sexuale;

G. întrucât, pe parcursul evoluției acestui conflict, singurul factor constant au fost numeroasele învinuiri de încălcări grave ale drepturilor omului, ale dreptului umanitar și ale dreptului refugiaților comise de toate părțile implicate în conflict; întrucât aproape o jumătate de milion de etiopieni au murit ca urmare a violenței și a foametei și peste 1,6 milioane de persoane au fost strămutate din cauza acestui conflict; întrucât, de la începutul războiului, sute de mii de civili au fost strămutați forțat, uciși ilegal sau supuși violenței sexuale și de gen, detenției arbitrare în masă, jafurilor, răpirilor și neacordării de asistență umanitară și servicii de bază, furtului ajutoarelor și deturnării ajutoarelor în folosul soldaților;

H. întrucât, în Tigray, unul din trei copii cu vârsta sub cinci ani și jumătate din toate femeile însărcinate și cele care alăptează sunt malnutrite; întrucât aproximativ 20 de milioane de persoane din Etiopia au nevoie de asistență umanitară, aproape trei sferturi dintre acestea fiind femei și copii; întrucât Etiopia se confruntă cu cea mai gravă secetă din 1981 și până în prezent, fenomen ce supune unei insecurități alimentare grave un număr de aproximativ 7,4 milioane de persoane;

I. întrucât a scăzut dramatic proporția copiilor din Tigray care sunt vaccinați pentru bolile obișnuite, din cauza penuriei de preparate provocate de blocada impusă de forțele etiopiene; întrucât se află în creștere incidența bolilor mortale precum rujeola, tetanosul și tusea convulsivă;

J. întrucât un număr total de 1,39 milioane de copii din Tigray nu merg la școală din cauza războiului civil din Etiopia; întrucât sectorul educației din Tigray a suferit prejudicii de nereparat din cauza deceselor și a distrugerilor masive din cadrul sistemului școlar; întrucât în sectorul educației au fost uciși 346 de bărbați și 1 798 de femei, totalizând 2 164 de persoane, inclusiv elevi;

K. întrucât, de la începutul conflictului, accesul organizațiilor umanitare în zonele de conflict a fost împiedicat în mod sistematic, în pofida apelurilor repetate ale comunității internaționale și ale organizațiilor umanitare de a se asigura accesul neîngrădit, constant și sigur al părților interesate competente; întrucât lucrătorii umanitari sunt vizați de acte de violență din partea tuturor părților implicate în conflict; întrucât, de la începutul conflictului, au fost uciși cel puțin 23 de lucrători umanitari;

L. întrucât accesul la informații în timp real a fost puternic împiedicat de restricțiile impuse de guvern, inclusiv prin întreruperea comunicațiilor și împiedicarea relatărilor privind evenimentele din Tigray, precum și din regiunile Afar și Amhara, către care s-a răspândit conflictul; întrucât aceste blocaje ale comunicațiilor și limitarea accesului fizic al observatorilor independenți în zonele afectate de conflict au inhibat puternic procesul de documentare a încălcărilor drepturilor omului;

M. întrucât Comisia Internațională de Experți în Domeniul Drepturilor Omului pentru Etiopia a publicat la 19 septembrie 2022 un raport în care se constată că există motive întemeiate să se creadă că părțile implicate în conflict au comis crime de război și încălcări și abuzuri ale drepturilor omului;

N. întrucât Eritreea a jucat un rol foarte distructiv în acest conflict și a contribuit la escaladarea acestuia prin implicarea sa în conflictul din Tigray; întrucât de la sfârșitul lunii septembrie 2022 în mass-media circulă relatări cu privire la o nouă incursiune în nordul regiunii Tigray;

O. întrucât, în septembrie 2022, Frontul de Eliberare al Poporului din Tigray și guvernul etiopian și-au exprimat angajamentul de a participa la un proces de pace condus de Uniunea Africană,

1. își reiterează apelul urgent să fie încetate imediat ostilitățile și focul în Tigray și în regiunile învecinate, fără condiții prealabile;

2. solicită un acces umanitar imediat, deplin, sigur și susținut pentru toți cei afectați de conflictul din regiune;

3. salută călduros invitația UA la negocieri de pace, care vor avea loc în Africa de Sud la 8 octombrie 2022; încurajează toate părțile să accepte această invitație și să inițieze aceste negocieri cu bună-credință și într-un spirit de dialog, reconciliere și pace;

4. cere să se reinstaureze imediat ordinea constituțională și să se înființeze un mecanism de monitorizare a încetării focului; își exprimă sprijinul pentru toate eforturile diplomatice de a pune capăt conflictului din Etiopia, în special prin medierea UA;

5. condamnă cu fermitate atacurile deliberate asupra civililor din partea tuturor părților beligerante și recrutarea, conform relatărilor, a copiilor de către anumite forțe beligerante; reamintește că atacurile deliberate asupra civililor, asupra copiilor și recrutarea și utilizarea copiilor-soldați constituie crime de război și crime împotriva umanității;

6. condamnă invadarea regiunii Tigray de către forțele eritreene; condamnă crimele de război și încălcările drepturilor omului comise de forțele eritreene în timpul războiului din Etiopia; îndeamnă guvernul eritreean să își retragă forțele din Etiopia cu efect imediat și permanent și să asigure tragerea la răspundere pentru crimele de război pe care le-a comis;

7. invită toate autoritățile din Etiopia, în special guvernul federal și guvernele regionale din Tigray, Amhara și Afar, să respecte cele mai înalte standarde în materie de drepturi ale omului, să trateze cu prioritate crimele de război flagrante comise împotriva celor mai vulnerabili, în special împotriva copiilor și femeilor, și să își protejeze tinerii în conformitate cu CDC;

8. este consternat de relatările privind violurile și crimele de violență sexuală comise la o scară de neimaginat împotriva copiilor, femeilor și bărbaților de către toți beligeranții; este profund îngrijorat de relatările privind uciderea și mutilarea pe motive etnice a copiilor din Tigray, Amhara și Afar, ceea ce constituie crime de război și acte de purificare etnică, și solicită să se acorde imediat atenție acestor relatări;

9. își reiterează apelul adresat forțelor tuturor părților de a respecta drepturile internaționale ale omului, dreptul internațional umanitar și dreptul internațional al refugiaților; invită guvernul federal din Etiopia și guvernul regional din Tigray să asigure tragerea la răspundere a autorilor crimelor de război comise în timpul acestui conflict; insistă asupra faptului că actorii locali și internaționali trebuie să coopereze, în special Comisia etiopiană pentru drepturile omului și Consiliul ONU pentru Drepturile Omului (UNHRC), pentru a se asigura plata unor despăgubiri supraviețuitorilor și victimelor tuturor formelor de crime de război și crime împotriva umanității;

10. solicită ca toate fetele și femeile din Etiopia să aibă acces la servicii de sănătate sexuală și reproductivă și să li se respecte drepturile aferente (SRHR); îndeamnă UE și statele membre să majoreze sprijinul pentru serviciile SRHR și, în special, pentru metode de contracepție și accesul la avort în condiții de siguranță, acordând o atenție deosebită asigurării accesului în regiunile din Etiopia afectate de război și de catastrofe umanitare; invită guvernul etiopian să își îndeplinească angajamentul de a investiga numeroasele cazuri grave de violență de gen comise în timpul conflictului de toate părțile beligerante;

11. este preocupat de relatările privind creșterea cazurilor de căsătorie între copii și de muncă în rândul copiilor, creșterea traficului cu ființe umane și a sexului comercial ca mijloc disperat de supraviețuire în regiunile din Etiopia afectate de război și de catastrofele umanitare;

12. solicită luarea de măsuri împotriva răpirii, traficului și exploatării sexuale a refugiaților și a persoanelor strămutate în interiorul regiunilor Tigray, Amhara, Afar și Eritreea, precum și acordarea de asistență și protecție tuturor victimelor, fără discriminare pe criterii de rasă sau etnie, naționalitate, handicap, vârstă, gen sau orientare sexuală;

13. îndeamnă UE și statele sale membre să intensifice sprijinul pentru centrele de reabilitare de urgență pentru femei și copii, inclusiv pentru copiii născuți în urma violurilor, care protejează și reabilitează supraviețuitorii violenței de gen, ai traficului de ființe umane și ai exploatării sexuale; subliniază importanța asigurării de adăposturi, servicii psihosociale și formare profesională pentru supraviețuitori și solicită sprijin suplimentar pentru adăposturile existente;

14. reamintește că execuțiile extrajudiciare, disparițiile forțate, detenția arbitrară, actele de tortură și rele tratamente, strămutarea forțată, violența sexuală și cea bazată pe gen, violul și violul în grup, atacurile asupra personalului umanitar, atacurile asupra infrastructurii civile, cum ar fi școlile și spitalele, precum și distrugerea și jefuirea bunurilor publice și private constituie crime de război în temeiul dreptului internațional;

15. invită Comisia și statele membre să sprijine inițiative naționale de răspundere bazate numai pe criterii de referință clare, transparente, eficace și măsurabile, care să asigure o justiție independentă și imparțială și răspunderea pentru victime și supraviețuitori;

16. condamnă cu fermitate utilizarea foametei ca metodă de război; reamintește că blocarea acțiunilor de asigurare cu alimente și asistență medicală și refuzul acestor servicii constituie crime împotriva umanității; reamintește că ajutorul umanitar și asistența umanitară se bazează pe principiile umanității, imparțialității, neutralității și independenței;

17. își reiterează apelul de a se restabili pe deplin serviciile publice de bază, cum ar fi infrastructura de energie electrică, serviciile bancare, școlile și spitalele, precum și de a se elimina imediat restricțiile aplicate telecomunicațiilor în Tigray;

18. invită autoritățile naționale și regionale să se asigure că persoanele strămutate în interiorul țării și refugiații au dreptul de a se întoarce în condiții de siguranță la casele sau locurile lor de reședință, dacă doresc acest lucru, și să instituie un mecanism echitabil, accesibil și independent de acordare a despăgubirilor pentru pierderile sau daunele suferite de locuințe, proprietăți și terenuri; îndeamnă UE și statele sale membre să ajute și să sprijine organizarea și monitorizarea repatrierilor;

19. condamnă cu fermitate faptul că starea de urgență a condus la arestări, hărțuire, bătăi și atacuri ce vizează jurnaliștii pe criterii etnice; solicită eliberarea imediată a tuturor jurnaliștilor care rămân în detenție arbitrară și asigurarea libertății de exprimare; invită părțile beligerante să asigure accesul liber la presă și să le permită jurnaliștilor să își desfășoare activitatea în condiții de siguranță;

20. își exprimă îngrijorarea cu privire la siguranța și buna stare a lucrătorilor umanitari independenți din regiune; condamnă cu fermitate toate atacurile asupra lucrătorilor din domeniul ajutorului umanitar și asupra infrastructurii critice, precum și confiscarea constantă a materialelor umanitare ale ONU;

21. solicită din nou guvernului Etiopiei să semneze și să ratifice Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale; subliniază necesitatea unui mecanism independent și imparțial prin care să fie examinate încălcările ce au loc și să fie asigurată tragerea la răspundere a autorilor;

22. invită toate părțile beligerante să pună capăt imediat ostilităților și să ajungă la un acord oficial de încetare a focului, fără condiții prealabile; își repetă apelul de a se iniția un dialog național care să includă cât mai multe părți, să fie cât mai amplu și mai transparent posibil, fiind incluși reprezentanții societății civile și ai partidelor de opoziție, astfel încât să-și îndeplinească obiectivul de a constitui un adevărat catalizator pentru reconciliere; îndeamnă UE și statele sale membre să se implice pe deplin în procesul de pace, pentru a asigura evoluția credibilă a acestuia;

23. ia act de unele evoluții pozitive din țară, cum ar fi armistițiul umanitar din 24 martie 2022 și eliberarea unor prizonieri politici, accesul umanitar sporit în timpul armistițiului, precum și, în special, declarațiile publice ale guvernului etiopian și ale conducerii din Tigray conform cărora acestea se vor angaja în negocieri de pace conduse de UA;

24. salută prelungirea mandatului lui Olusegun Obasanjo în calitate de Înalt Reprezentant al UA pentru Cornul Africii; așteaptă acțiuni suplimentare în urma declarațiilor privind numirea anticipată a unui trio de mediatori la nivel înalt din partea UA, pentru a se atinge în mod prioritar un acord privind încetarea permanentă a focului, accesul umanitar neîngrădit în toate zonele și retragerea imediată a forțelor eritreene, precum și pentru a se facilita răspunderea și reconcilierea internă; solicită ca aceste măsuri să fie puse în aplicare fără întârziere;

25. își reiterează apelul adresat UE și statelor sale membre să adopte măsuri de protecție a drepturilor omului și să adopte sancțiuni împotriva autorilor încălcărilor drepturilor omului prin intermediul regimului mondial de sancțiuni în domeniul drepturilor omului;

26. subliniază că situația refugiaților din regiune continuă să se deterioreze; invită, în acest sens, UE și toate statele sale membre să intensifice eforturile de a le găsi un cămin celor care fug din regiune, să acorde vize umanitare persoanelor aflate în pericol și să ajute la reîntregirea familiilor; invită UE și statele sale membre să asigure accesul efectiv la protecție internațională în UE și să asigure respectarea drepturilor fundamentale ale persoanelor care solicită protecție internațională, în conformitate cu dreptul UE și cu dreptul internațional;

27. sprijină amânarea de către Comisie, începând din decembrie 2020, a plăților de sprijin bugetar destinate guvernului etiopian; invită Comisia să continue sprijinul vital acordat regiunii, destinat societății civile și organizațiilor umanitare independente, și să își intensifice eforturile pentru a asigura siguranța copiilor; invită Comisia să își revadă politica de limitare a sprijinului bugetar la măsurile de punere în aplicare, pentru a permite punerea în aplicare continuă a proiectelor de dezvoltare în afara zonei de conflict;

28. regretă profund faptul că Consiliul de Securitate al ONU (CSONU) nu a tratat în mod efectiv situația din Etiopia și din regiune; îndeamnă UE și statele sale membre să solicite CSONU să țină reuniuni publice periodice privind Etiopia și regiunea în cauză și să ia măsuri efective și decisive pentru a asigura accesul umanitar neîngrădit, protecția civililor, încetarea și condamnarea încălcărilor grave ale dreptului internațional și tragerea la răspundere a celor vinovați de atrocități;

29. reamintește că, în Rezoluția sa S-33/1 privind situația drepturilor omului în Etiopia, adoptată la 17 decembrie 2021, UNHRC a decis să înființeze o comisie internațională de experți în domeniul drepturilor omului pentru Etiopia (ICHREE); îndeamnă UE și statele sale membre să sprijine alocarea de fonduri adecvate de către ONU pentru ICHREE și invită guvernul federal etiopian să faciliteze accesul neîngrădit al ICHREE; invită UNHRC să reînnoiască mandatul ICHREE și să îi acorde suficient timp, precum și asistența tehnică și resursele bugetare necesare pentru ca aceasta să își poată îndeplini mandatul fără să fie limitat în timp sau geografic;

30. ia act de constatările din raportul Comisiei Internaționale de Experți în Domeniul Drepturilor Omului a UNHRC pentru Etiopia (A/HRC/51/46) din 19 septembrie 2022, prin care sunt documentate cazurile de crime de război; invită Comisia să analizeze și să utilizeze concluziile și recomandările raportului și invită autoritățile etiopiene să recunoască aceste rezultate într-un efort de restabilire a protecției drepturilor omului și de asigurare a despăgubirilor pentru victimele crimelor de război; invită, de asemenea, toate părțile implicate în conflict să sprijine recomandările anchetei comune a responsabilului ONU pentru drepturile omului și a Comisiei etiopiene pentru drepturile omului;

31. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernului federal și Camerei Federației Etiopiei, autorităților din Tigray, guvernului statului Eritreea, guvernelor care fac parte din Autoritatea Interguvernamentală pentru Dezvoltare, Uniunii Africane și statelor sale membre, Parlamentului Panafrican și Adunării Parlamentare Paritare ACP-UE.